

udlevere til retsforfølgning personer, der har begået eller medvirket til gennemførelsen af de pågældende handlinger, og det, uanset hvor eller af hvem den kriminaliserede handling er udført.

Derimod forblev det uafklaret, hvorledes traktaten skulle *afgrænses* med hensyn til personel og operationer. Der blev bl.a. rejst spørgsmål om, i hvilket omfang *personel*, som ikke direkte er knyttet til en FN-operation, men rent faktisk befinder sig i det pågældende operationsområde (f.eks. FN-personel ved et regionalt kontor), skulle inddrages under traktatens beskyttelse. Endvidere blev der rejst spørgsmål om, hvorvidt personel fra frivillige organisationer (NGO'er) også skulle være omfattet af traktaten. Det vanskeligste spørgsmål angik selve definitionen af de *operationer*, som traktaten skal beskytte. Der var enighed om, at forbudet mod angreb på FN-personel skulle gælde enhver almindelig fredsbevarende operation. Derimod blev der rejst tvivl om, hvor grænsen skulle trækkes mellem de operationer, der skulle være omfattet af konventionens dækningsområde, og de operationer, hvor FN-personel impliceres i kamphandlinger på den ene af de stridende parter side mod den anden part – således som det var tilfældet i Golfkrigen. I sidstnævnte tilfælde må det pågældende personel formentlig betragtes som kombattanter i krigens folkerets forstand og dermed som legitimt mål for angreb.

I relation til begge de udestående spørgsmål – personel og operationer – tilstræbtes fra dansk og nordisk side den størst mulige beskyttelse, som realistisk set lader sig gennemføre i praksis. Men en række lande, især inden for den asiatiske gruppe, ønskede som udgangspunkt konventionen begrænset i operationel henseende til situationer, hvor der foreligger samtykke fra de stridende parter, og i personel henseende udelukkende til personer, der tager direkte del i en fredsbevarende operation – i begge tilfælde begrundet i suverænitetsbetragtninger, d.v.s. man ønsker ikke internationale styrker på sit territorium uden efter konkret aftale, og desuden ønsker man ikke at give adgang til andre personer, f.eks. fra frivillige humanitære organisationer, end de i operationen direkte involverede.

Ved indledningen af FN's 49. *generalforsamling* besluttedes det at genoptage ad hoc-udvalgets arbejde i en »open-ended« *arbejdsgruppe*, som mødtes i yderligere to uger fra den 3.-14. oktober 1994. Under dette forhandlingsforløb lykkedes det at nå frem til en i store træk acceptabel afgrænsning af traktatens beskyttelsesområde.

I *personel* henseende indebærer dette, at beskyttelsen omfatter alt FN-personel – militært, civilt og politi – der tager direkte del i den pågældende FN-ope-

ration (blå baretter); endvidere omfatter beskyttelsen personel, som udfører opgaver i tilknytning til operationen (»associated personnel«) repræsenterende f.eks. FN's Flygtningehøjkommissariat (UNHCR) og Verdensfødevareprogrammet samt de frivillige humanitære organisationer, som efter aftale med FN bistår operationen; samt endelig FN-personel, der befinder sig i operationsområdet. I *operationel* henseende omfatter konventionen fredsbevarende og fredsskabende operationer etableret af FN's Sikkerhedsråd eller i en given situation af Generalforsamlingen. Endvidere er andre operationer omfattet, forudsat at Generalforsamlingen eller Sikkerhedsrådet tilkendegiver, at der foreligger en særlig risiko, som nødvendiggør traktatens anvendelse.

Traktaten finder derimod *ikke* anvendelse, hvis Sikkerhedsrådet etablerer eller autoriserer en operation i medfør af FN-pagtens kap. VII under omstændigheder, der indebærer, at FN- eller nationalt personel tager del i kamphandlinger som kombattanter; i sådanne situationer (Golfkrigen) gælder alene krigens folkeret.

Den 14. oktober på arbejdsgruppens sidste forhandlingsdag lykkedes det at færdiggøre traktatteksten med en *anbefaling* om, at den forelagdes 6. udvalg til drøftelse og vedtagelse.

Dette skete i dagene 8.-10. november, hvor debatten i 6. udvalg indledtes af Danmark med et indlæg afgivet af Hans Kongelige Højhed Kronprins Frederik på de nordiske landes vegne. Med dette indlæg ønskede de nordiske lande at gå i spidsen i opfordringen til FN's medlemslande om at vedtage den foreliggende traktattekst som et vigtigt bidrag til beskyttelsen af FN- og dertil knyttet personel, der sætter livet på spil i udførelsen af funktioner i det internationale samfunds fælles interesse. Det blev understreget i indlægget, at konventionen skal ses som led i en fortsat proces for at øge sikkerheden for FN-personellet. Hvis konventionens anvendelse i praksis viser sig at løbe ind i vanskeligheder, vil bestemmelsen om gennemgangsmøder (art. 23) kunne bringes i anvendelse med henblik på at rette op på situationen. Men her og nu er det vigtigt at udbrede konventionens budskab, at angreb på eller obstruktion af FN-personellet i udførelsen af deres internationale mandat ikke kan tolereres, og at de personer, som udfører sådanne forbrydelser, vil blive søgt holdt individuelt ansvarlige for deres handlinger.

Debatten resulterede i, at der uden afstemning blev vedtaget en resolution med konventionsteksten vedhæftet som bilag. Den endelige vedtagelse fandt sted i Plenarforsamlingen den 9. december 1994, ligeledes uden afstemning, d.v.s. uden at noget land modsatte sig vedtagelsen. Denne vedtagelse er imid-